

Balog: a hősök tiszteletében egyet kell érteni

hirado.hu

2016. 11. 03. - 18:26

A magyaroknak a hősök tiszteletében egyet kell érteniük akkor is, ha sok másban vitáik is lehetnek egymással - mondta az emberi erőforrások minisztere csütörtökön Budapesten, amikor felavatta a Rákoskeresztúri új köztemetőben a Nemzeti Örökség Intézetének új látogatóközpontját. Az intézmény nemzeti emlékhely, amely egyebek mellett az ott nyugvó '56-osok történetét mutatja be.

Balog Zoltán szerint közös pontnak kell lennie a Magyarország szabadságáért küzdő, azért életüket áldozó hősök előtti tiszteletadásnak pártállástól, vallástól és kortól függetlenül, a magyarok ebben megélhetik összetartozásukat.

A miniszter a nemzeti gyásznap előtt egy nappal tartott rendezvényen arról is beszélt, hogy mindenszentek és halottak napja körül nem csak azoknak a családtagoknak mondhatunk köszönetet, akiktől az életünket kaptuk, hanem azoknak az 1956-os hősöknek, a szabadságharc idején a szovjet csapatoknak ellenálló ezreknek is, akiknek a mostani szabadságunkat köszönhetjük.

A történelmi emlékezet fontosságát hangsúlyozva emlékeztetett arra is, hogy a forradalom leverése után, még a "puhának hazudott diktatúrában" is rendőrök, munkásőrök cirkáltak a temetőben gumibottal, fegyverrel, hogy megakadályozzák az áldozatoknak járó tiszteletadást a besüllyedt, gondozatlan és gazos síroknál.

MTI Fotó: Balogh Zoltán

A miniszter úgy fogalmazott: “a diktatúra még holtában is el akarja pusztítani az ellenségeit, nemcsak a szabadságukat és az életüket akarták elvenni, hanem a becsületüket, tisztességüket, a rájuk való emlékezés lehetőségét is.”

A rendszer hazugságainak lebontása 1989-ben ezért sem kezdődhetett másként, csakis újratemetésekkel, az áldozatok elsiratásával – mondta, hozzátéve, ahhoz, hogy a ma élők megtalálják a saját válaszaikat, időről-időre emlékezniük kell a hősökre, az áldozatokra, ehhez pedig méltó találkozóhely a most átadott látogatóközpont.

A múlt feltárása azonban nem érhet véget az áldozatok emlékének tiszteletével, az emlékezés ideje után “arcot és nevet kell adni a tetteseknek is”, mert csak ezzel lehet elégtételt szolgáltatni a mártíroknak – hangsúlyozta Balog Zoltán.

Radnainé Fogarasi Katalin, a NÖRI főigazgatója a temető 298-es, 300-as és 301-es parcelláját Magyarország második világháború utáni történelmének egyik legfontosabb kegyeleti helyének, a nemzeti emlékezet és gyász kiemelt színterének nevezte a közeli Kisfogházzal együtt. Azt mondta, a most átadott modern látogatóközpont elsősorban a fiataloknak szól, hogy megismerjék 1956, a parcellák, a Kisfogház és az itt eltemetettek történetét. Hozzátette, szeretnék elérni, hogy minél több iskolás a látogatóközpontba kihelyezett történelemórákon ismerhesse meg a 60 évvel ezelőtti történeteket, a szabadságharc sikerét és gyászát.

Az emlékműnél tett főhajtás után a látogatóközpontot a miniszter és a főigazgató mellett Boross Péter volt miniszterelnök, a Szabadságharcosok Közalapítvány Kuratóriumának elnöke avatta fel.

A Rákoskeresztúri új köztemető 297-es parcellájában felépített új látogatóközpont a szomszédos 298-as, 300-as és 301-es parcellák és az abban nyugvók történetét mutatja be. Az intézmény tájékoztatása szerint az emlékpark a közeli Kisfogházzal, az egykori kivégzések legfőbb helyszínével együtt nemzeti emlékhely, amely a magyar történelmi emlékezetre maig ható események, a második világháború, a kommunista diktatúra, 1956 és 1989 mementója.

A korábbi gyászhely megújítását egyebek mellett az indokolta, hogy kiderült, az emléktáblákon nemcsak az áldozatok, hanem köztörvényes bűnözők és háborús bűnösök neve is szerepelhet.

Az 1886-ban (valójában Kőbányán) megnyitott temető legtávolabbi parcelláiba 1944-től a sírhelyet megfizetni nem tudó szegényeket temették, majd a második világháború után a börtönben, a rabkórházban és a kistarcsai internálótáborban elhunytakat, a kivégzetteket, köztük köztörvényes bűnözőket, és politikai elítélteket is.

Az ott eltemetett halottak teljes és hibátlan névsorát szinte lehetetlen összeállítani, mivel több sírhelyhez nem lehet nevet társítani, az azonosítások pedig sokszor esetlegesek a nyilvántartások megbízhatatlansága, egymásnak ellentmondó adatai miatt. Azt intézet levéltári kutatásokat végeztet az elhunytakról, hogy minél pontosabb képet adhasson a parcellákban eltemetett emberekről.

A méltó emlékezést, a kegyeletadást 1989-ig szinte lehetlenné tette, hogy a titokban eltemetett halottak jelöletlen sírjaira nem emeltek hantot, azok besüppedtek, évtizedekig

méltatlanul “homorultak”. Erre utal a látogatóközpont jelmondata: “Hol sírjaik homorultak” – áll a NÖRI tájékoztatójában.

A látogatóközpont két ütemben készült el; először Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének 25. évfordulójára, 2014. június 16-ára a hat hektár területű nemzeti emlékhely újult meg. Az akkori átadáson Áder János köztársasági elnök a német, valamint a visegrádi országok államfőivel közösen hajtott fejet az '56-os hősök előtt.

A Miniszterelnökség által finanszírozott beruházás második ütemeként a forradalom 60. évfordulójára alakították ki a most átadott fogadóépületet. A látogatóközpont hangsúlyozottan nem múzeumnak, hanem egy – folyamatosan bővülő – interaktív tartalmakat bemutató emlékhelynek épült, ahol akár történelemórákat is tarthatnak. A bemutatottak kidolgozását az 1956-os Emlékbizottság támogatta, annak véleményezésére a NÖRI főigazgatója ad hoc bizottságot hozott létre a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, a Magyar Nemzeti Levéltár, a Veritas Történetkutató Intézet, az Országos Széchenyi Könyvtár 1956-os Intézete, és az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára vezetőinek bevonásával.

Megjelent: <http://www.hirado.hu/2016/11/03/balog-a-hosok-tiszteleteben-egy-et-kell-erteni/>